

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

**vo veci habilitačného konania Mgr. Martina Brestovanského, PhD.,
spracovaný v zmysle § 7, ods. 2 Zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe
získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor**

a) Habilitačná komisia a oponenti

Habilitačná komisia:

prof. PhDr. Ing. Blanka Kudláčová, PhD. – predsedníčka
Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave

členovia:

doc. Mgr. Ján Kaliský, PhD., Pedagogická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD., Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Oponenti:

prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., Lekárska fakulta, Univerzita Hradec Králové, ČR
doc. PhDr. Pavel Vacek, Ph.D., Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové, ČR
Dr.h.c. prof. PhDr. Viktor Lechta, PhD., dôchodca, bez afiliácie

b) Odborné posúdenie prednesenej habilitačnej prednášky

Mgr. Martin Brestovanský, PhD. predniesol habilitačnú prednášku na tému *Mýty o prosociálnosti, morálnom charaktere a etickej výchove*, ktorú na svojom zasadnutí dňa 12. 12. 2019 odporučila Vedecká rada Pedagogickej fakulty TU v Trnave. Prednáška je syntézou doterajšieho vedeckého záujmu uchádzača a je tiež tematicky súvzťažná s jeho pedagogickou činnosťou. Habilitant sa v nej podujal argumentovať voči ustáleným mýtom, miskoncepciám, či nedorozumeniam voči etickej výchove a výchove charakteru ako takej. Prednáška mala tri súčasti: 1) argumenty voči mýtom s miskonceptuálnym charakterom (výhrady voči koncepcii etickej výchovy, ktorej ústrednou tézou je výchova k prosociálnosti, a tiež zdanlivej nejasnosti a redundantnosti pojmov cnosť a morálny charakter), 2) argumenty voči mýtom ohľadne zdôvodnenia mravnej výchovy v školskom kontexte a 3) diskusia ohľadne možností výchovy charakteru v kontexte súčasného stavu majoritnej kultúry v severoatlantickom priestore, s porovnaním zistení z vlastného longitudálneho skúmania.

Habilitant preukázal pedagogickú erudíciu a schopnosť zrozumiteľne prezentovať tému v stanovenom rozsahu a rozvrhnúť jednotlivé časti prezentácie do logickej štruktúry tak, aby vytvárali logický a relatívne uzavretý celok. I keď ide o pomerne náročnú problematiku, ktorú nie je jednoduché uchopiť, podarilo sa mu vybrať základné poznatky v danej oblasti a spojiť s doterajšími výsledkami vlastných úvah a výsledkov výskumu tak, že dokázal vtiahnuť poslucháča do tejto odbornej a špecializovanej problematiky. Komisia považuje za prínos syntetický prístup k spracovaniu zvolenej vedeckej problematiky a jeho pedagogické

uchopenie tak, že je akceptovateľné jednak z vedeckého hľadiska, ale aj z hľadiska pedagogického sprostredkovania poslucháčom.

Zaujímavá a aktuálna téma prednášky a spôsob prezentácie dokázali zaujať auditórium a preukázali význam uvedenej problematiky ako veľmi aktuálneho a dôležitého problému vo vzdelávacom procese jednak na základných a stredných školách, ale tiež v príprave učiteľov (najmä) výchovne zameraných študijných programov na pedagogických, resp. filozofických fakultách. Prednáška vyvolala adekvátne reakcie zo strany poslucháčov, pričom habilitant dokázal pohotovo a erudovane reagovať a rozvinúť diskusné podnety a otázky zo strany auditória. Preukázal tak nielen zručnosť v uchopení a podaní témy, ale aj vo vedení kultivovaného dialógu s poslucháčmi. Habilitant na základe vznesených podnetov a pripomienok načrtol víziu ďalšieho výskumu v danej oblasti.

Do diskusie sa po skončení habilitačnej prednášky zapojili prof. Kaščák, prof. Kudláčová a doc. Kaliský.

c) Zhodnotenie habilitačnej práce

Habilitant predložil habilitačnú prácu s názvom *Prosociálne morálne uvažovanie: Prirodzený vývin a intencionálny rozvoj*. Práca je syntézou doterajšieho vedeckého poznania a výsledkov výskumov v oblasti prosociálneho morálneho uvažovania a ich odrazu nielen v pedagogickom myslení a výskume, ale tiež v didaktických projektoch a aplikáciách, čo dokumentuje aj habilitantova publikačná činnosť. Text práce možno vecne rozdeliť do troch častí: 1) konceptualizácia problému, 2) vývoj prosociálneho morálneho uvažovania a jeho význam v rozvoji osobnosti človeka, 3) intenzifikácia dialógu – prístupy k obohacovaniu morálneho uvažovania.

Oponenti habilitačnej práce v zhode oceňujú a vyzdvihujú výber témy, ktorá sa dostala na okraj súčasnej „mainstreamovej“ odbornej diskusie; prehľad autora v zahraničnej literatúre v tejto oblasti; poznanie súčasných teórií, spojené s osobnými kontaktmi s viacerými mienkotvornými autormi z prestížnych inštitúcií; vlastné dlhodobé longitudálne empirické skúmanie prosociálneho morálneho uvažovania; tiež originálny prístup autora, v ktorom preukázal svoju koncepčnú, teoretickú a výskumnú erudíciu. Práca je autorovým originálnym prínosom v rámci súčasnej diskusie v oblasti morálneho uvažovania a konania, tak v domácej ako aj v širšej medzinárodnej platforme a naplňa všetky atribúty, ktoré sú kladené na tento typ kvalifikačných prác.

Žiadny z oponentov nevzniesol voči práci zásadné výhrady; otázky a pripomienky z ich strany sú skôr námetmi na diskusiu, podnetmi na dovysvetlenie niektorých otvorených otázok či rozvinutie diskurzu.

Do diskusie po skončení obhajoby habilitačnej práce sa zapojili: prof. Mareš a doc. Pintés.

d) Zhodnotenie pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti uchádzača

Habilitačná komisia vo svojom stanovisku zo dňa 17. 2. 2020 konštatovala, že uchádzač plní stanovené kritériá vzťahujúce sa na habilitáciu docentov v zmysle Kritérií na získanie vedecko-pedagogického titulu docent na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave.

Vyberáme z tohto stanoviska, ktoré sme aktualizovali na základe predloženého uchádzačovho tabelárneho vyjadrenia extenzívnych ukazovateľov vedecko-výskumnej činnosti zo dňa 20. 8. 2020:

Uchádzač má dosiahnutý magisterský stupeň vzdelania v odbore Učiteľstvo akademických predmetov v kombinácii slovenský jazyk a etická výchova (2000) a vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa v odbore sociálna práca (PhD., 2007). V zmysle požiadavky na stupeň doterajšieho vzdelania spĺňa príslušné kvalifikačné kritérium potrebné k habilitačnému konaniu.

Na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave pracuje od r. 2007 až doposiaľ. Pôsobí teda 13 rokov v pozícii odborného asistenta na Katedre pedagogických štúdií v študijných odboroch prislúchajúcich k vedeckému odboru, v ktorom sa uskutočňuje habilitácia, čím spĺňa požiadavku pedagogickej praxe (§2, ods.1). Počas svojho pôsobenia systematicky viedol a vedie záverečné práce (diplomové a bakalárske); v extenzívnom vyjadrení vysoko prekračuje ich požadovaný počet – doposiaľ viedol 64 diplomových a 57 bakalárskych prác (§2, ods.2). Aktuálne je tiež školiteľom – konzultantom jednej dizertačnej práce.

Predložený zoznam publikovaných prác spolu s tabelárnym vyjadrením ukazovateľov publikačnej činnosti dokumentujú, že uchádzač plní extenzívne kritériá ukazovateľov vedeckej práce podľa § 3 a §4:

- 1) *Knižné publikácie monografického charakteru - 1,43:*
 - 1 vedecká monografia vydaná v zahraničnom vydavateľstve (anglický jazyk, podiel 0,25; 1,58 AH),
 - 1 vedecká monografia vydaná v domácom vydavateľstve (19,7 AH) a 0,28 podiel v dvoch kolektívnych domácich monografiách (spolu 4,65 AH),
 - 1 kapitola v monografii vydané v domácom vydavateľstve.
- 2) *Vysokoškolské učebné texty alebo vysokoškolské učebnice, odborné knižné práce - 2,4:*
 - 2 vysokoškolské učebné texty,
 - 0,4 podiel v 2 odborných knižných prácach vydaných v zahraničných vydavateľstvách v anglickom jazyku.
- 3) *Pôvodné vedecké práce v časopisoch a zborníkoch, po prepočítaní podielov: 31,45, z toho 2,7 v databázovaných.*
- 4) *Aktívna účasť na vedeckých konferenciách: spolu 25, z toho zahraničné 12.*
- 5) *Riešenie vedeckovýskumných úloh:*
 - 1 zahraničný projekt Erasmus+ (KA), pozícia: zodpovedný riešiteľ za slovenskú stranu,
 - 1 projekt KEGA, pozícia: zodpovedný riešiteľ,
 - 4 projekty VEGA, pozícia: 2 zástupca vedúceho projektu 2 spoluriešiteľ.

Evidencia ohlasov na publikácie uchádzača obsahuje spolu **82 citácií (30 zahraničných a 52 domácich), z toho 12 SCI.**

Na základe predloženého zoznamu publikovaných prác a ohlasov, spolu s tabelárnym vyjadrením vybraných extenzívnych ukazovateľov vedecko-výskumnej činnosti pre získanie vedecko-pedagogického titulu docent, je možné potvrdiť plnenie podmienok na habilitáciu

docentov uvedených v §3 a §4 Kritérií. Uchádzačove publikačné výstupy z obsahového hľadiska profilujú vedecký záber týkajúci sa prevažne základného výskumu v troch oblastiach: 1) prevencia a riešenie sociálnej agresie a šikanovania prostredníctvom výchovy k prosociálnosti, 2) sociálna inklúzia a inkluzívna práca s mládežou, 3) oblasť reflexie a verifikácie konceptu etickej výchovy a možnosti výchovy charakteru v školách. S týmito oblasťami tematicky korešponujú aj riešené vedecké projekty: 1 zahraničný projekt (Erazmus+), 4 projekty VEGA, v ktorých bol zástupcom zodpovedného riešiteľa a riešiteľom a nový projekt KEGA v pozícii zodpovedného riešiteľa so začiatkom riešenia v r. 2020. Tieto tri základné tematické línie výskumu a s nimi spojené publikačné výstupy komplementárne dopĺňajú práce spojené s príslušnými oblasťami vzdelávania a prípravy učiteľov, sociálnych pedagógov a vychovávateľov. Zdôraznila by som aj uchádzačov medzinárodný presah: kooperáciu s odborníkmi so zahraničných univerzít a publikované výstupy, ktoré sú výsledkom práce medzinárodných tímov (najmä v rámci riešenia projektu RIDE), tiež absolvované vzdelávacie pobyty na University of Birmingham (2015) a University of Florida (2017).

Habilitantova vedecká činnosť je svojím zameraním súvzťažná s jeho pedagogickou činnosťou, ktorá je profilovaná v súlade so zameraním pracoviska, na ktorom pôsobí. Participuje na výučbe predmetov Katedry pedagogických štúdií, ktorá zabezpečuje učiteľské študijné programy pripravujúce učiteľov výchovných predmetov (Učiteľstvo etickej výchovy v kombinácii a nový študijný program Učiteľstvo výchovy k občianstvu v kombinácii), podieľa sa aj na príprave odborníkov v neučiteľskom programe Sociálna pedagogika a vychovávateľstvo. V bakalárskych a magisterských programoch v súčasnosti zabezpečuje predovšetkým výučbu v kurzoch teórie a metodiky etickej výchovy, pedagogiky voľného času a zážitkovej pedagogiky a mediálnej výchovy. K niektorým predmetom pripravil učebné texty, ktoré sú často citované.

Uchádzač vykazuje primerané aktivity vzťahujúce sa aj k §5 Kritérií (iná odborná činnosť). Okrem štandardného zapájania sa do činnosti štátnicových komisií pre ukončovanie bakalárskeho a magisterského štúdia, sa angažuje v oblasti ďalšieho vzdelávania učiteľov etickej výchovy prostredníctvom odborných seminárov a praktických workshopov, ktoré koncepčne pripravuje a realizuje na Pedagogickej fakulte TU v Trnave. Je tiež spoluzakladateľom *Fóra proaktívnych škôl*, ktoré združuje sebarozvíjajúce sa a sebarefektívne základné a stredné školy na Slovensku, kde je zodpovedný za výskum proaktívnych tendencií a aplikáciu prvkov profesionálnych rozvojových komunit takýchto škôl (didaktické reflektívne komunity, škola ako znalostná organizácia). Z ďalších aktivít habilitanta by som vyzdvihla najmä expertnú a lektorskú činnosť v oblasti práce s deťmi a mládežou, recenznú činnosť vo viacerých domácich a zahraničných pedagogických časopisoch, hodnotiteľskú činnosť v rámci projektových schém ministerstiev školstva SR a ČR.

Uchádzač participoval aj na viacerých praktických zahraničných a domácich projektoch zameraných na prácu s deťmi a mládežou v rámci programu cezhraničnej spolupráce EFRR Maďarsko – SR, medzinárodnej spolupráce miest Trnava – Dordrecht – Granada *N.E.W.S.* a projektovej schémy mesta Trnava, čo svedčí o integrite mladého vedca a vysokoškolského učiteľa, ašpirujúceho na titul docent.

e) Závěrečné stanovisko a návrh habilitačnéj komisie

Habilitačná komisia po preskúmaní príslušných materiálov vyjadruje a potvrdzuje plnenie kritérií uchádzača na habilitáciu docentov v odbore 1.1.4. pedagogika v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 Zákona o vysokých školách, ako aj v súlade s príslušnými normami TU v Trnave). Obhajoba habilitačnej práce a prednesenie habilitačnej prednášky spolu so zohľadnením pozitívnych stanovísk oponentov k habilitačnej práci umožňujú opakovane potvrdiť vedeckú a pedagogickú pripravenosť uchádzača a plnenie kritérií vo vzťahu k získaniu pedagogického titulu docent. Na základe celkového priebehu habilitačného konania habilitačná komisia

ODPORÚČA

Vedeckej rade Pedagogickej fakulty TU v Trnave, aby Mgr. Martinovi Brestovanskému, PhD., udelila titul docent v odbore 1.1.4. pedagogika.

Trnava 10. septembra 2020

prof. B. Kudláčová

doc. J. Kaliský

doc. G. Pintes